Mae Cyngor Cymuned Llanbrynmair yn darparu gwasanaethau, yn cynnal gofodau a chyfleusterau ac yn gweithio mewn partneriaeth â'r gymuned i gynrychioli ei buddiannau ac ymateb i'w phryderon.

Cynghorwyr Cymuned:
Cyng. Dai Jones (Llan), Cyng. Pennant Jones (Talerddig), Cyng. Gwyndaf Davies (Pandy), Cyng. Richard Ashton (Pandy), Cyng. Fiona Cauley (Bont), Cyng. Ifan Edwards (Talerddig) Cyng. Sue Evans (Talerddig), Cyng. Emyr Lewis (Llanbrynmair), Cyng. Eifion Davies (Bont) a Cyng. Bryn Jones (Llanbrynmair)

Mae Cyng. Eifion Davies yn Gadeirydd ar gyfer 2023-25
Mae Cyng. Richard Ashton yn Is-gadeirydd ar gyfer 2023-25
Mae manylion cyswllt yn **Atodiad 1**. Mae Cofrestr Diddordebau yn **Atodiad 2.**

Clerc: Sarah Reast
Manylion cyswllt: **E-bost** machinations@btconnect.com **Ffôn.** 01650 521738 neu 07743689912 **Cyfeiriad** Ysgubor Crugnant, Pennant, Llanbrynmair SY19 7BN.

Mae'r **wefan** **www.llanbrynmaircouncil.com** ar gael i weld cofnodion, rhaglenni a gwybodaeth arall a newyddion sydd yn berthnasol i weithgareddau'r Cyngor.

Cynhelir **cyfarfodydd** ar nos Fercher cyntaf pob mis am 7.00 yn y Ganolfan Gymunedol. Cynhelir y cyfarfodydd yn Gymraeg ond mae gwasanaeth cyfieithu ar gael bob amser. Mae croeso i unrhyw un fynychu'r cyfarfodydd (ac eithrio sesiynau cyfrinachol) ond fel sylwedyddion yn unig. Os hoffech godi mater neu wneud cyflwyniad, rhowch wybod i'r Clerc 5 diwrnod gwaith cyn y cyfarfod. Mae'r Cyng. Gary Mitchell (Powys), yn dod i'r cyfarfodydd hefyd.

Mae pob **Rhaglen** yn cael ei rhoi yn yr hysbysfyrddau yn Llanbrynmair, Bont a Pennant efo unrhyw ohebiaeth arall y Cyngor.

Gwaith y Cyngor Cymuned

- Mae'n rhaid i Gynghorwyr fynychu cyfarfodydd y Cyngor a pharatoi ar eu cyfer ymlaen llaw trwy ddarllen y cofnodion blaenorol ac unrhyw ddogfennau eraill sydd yn cael eu danfon gan y Clerc
- Mae'n rhaid i'r Cynghorwyr benderfynu sut i wario arian cyhoeddus sydd ar gael o'r praesept a osodwyd yn flynyddol
- Mae'r Cyngor yn gofalu am amryw o gyfleusterau a llefydd cyhoeddus yn y gymuned ac yn cefnogi grwpiau eraill sydd yn gwneud yr un fath
- Mae'r Cyngor yn cydweithredu gyda'r Cyngor Sir ar lawer o faterion a chyfrifoldebau yn cynnwys adolygu ceisiadau cynllunio
- Mae'n rhaid i gynghorwyr wneud penderfyniadau diduedd yn seiliedig ar farn gyfunol o fudd cymunedol

Ymysg y materion arferol a drafodir yn y Cyngor mae rhai prosiectau mwy a amlinellir isod:

Maes chwarae'r pentref
Mae'r Cyngor wedi llwyddo i dderbyn £20,000 o Gronfa Gymunedol y Loteri ac mae Wicksteed Leisure yn brysur yn adeiladu Zip Wire a ffrâm ddringo newydd. Bydd angen grant bach gan yr Ymddiriedolaeth Fferm Wynt hefyd i gwblhau'r prosiect. Yn ystod y flwyddyn hon ceisir grantiau eraill at ddibenion datblygu lleoedd ar gyfer natur, gerddi a choed.
Mae'r Maes Chwarae yn cael archwiliad diogelwch bob blwyddyn gan ROSPA

Mae'r **Cae Cymunedol** bellach dan reolaeth y Cyngor Cymuned. Mae'r coed peryglus ar lan yr afon wedi'u clirio a sietyn ffawydd wedi'i blannu rhwng y cae a maes chwarae plant yr ysgol er eu preifatrwydd. Mae'r glaswellt wedi ei baratoi ar gyfer trac beicio a rhedeg o amgylch y perimedr ac mae cae pêl-droed wedi ei farcio yn y canol. Mae arwyddion wedi'u gosod yn dweud bod y cyhoedd yn defnyddio'r lle ar eu menter eu hunain ac nad oes cŵn yn cael eu caniatáu ac na ddylid gadael sbwriel. Mae'n debygol y bydd angen sefydlu is-bwyllgor i ofalu am y Cae a bydd y Cyngor yn gofyn am wirfoddolwyr gyda syniadau creadigol ar gyfer datblygiad i'r dyfodol. Bydd Pwyllgor y Sioe yn dechrau ar eu gwaith

paratoi ar y cae ar …….Awst ac ar wahân i'r amser hwnnw, ni chaniateir mynediad i unrhyw gerbydau.

Mae **maes parcio, toiledau a lloches bws** i gyd yn cael eu cynnal gan Gyngor Cymuned Llanbrynmair. Bu difrod sylweddol yn y toiledau yn ystod y gaeaf yn dilyn rhai pibellau yn byrstio. Mae'r adeilad yn hen ac yn dirywio mewn amrywiol ffyrdd ac felly cynhaliwyd adolygiad cynhwysfawr i nodi'r holl waith adnewyddu sydd ei angen. Hyd yn hyn, mae'r to, bondo a nenfydau wedi'u trwsio, ac mae ffenestri newydd a'r tu mewn wedi'i ail-baentio. Cael drysau newydd ac ail-blymio llwyr drwyddi draw yw'r tasgau sydd angen eu gwneud yn y misoedd nesaf. Mae'r Cyngor yn gwneud cais i Gyngor Sir Powys am grant i helpu gyda'r cyllid. Mae'r toiledau yn costio £7,500.00 y flwyddyn i'w rhedeg ar gyfartaledd ond mae'r Cyngor ar hyn o bryd yn derbyn grant o £5,000.00 gan Lywodraeth Cymru i helpu gyda hyn. Nid yw'r cronfeydd hyn yn cynnwys unrhyw waith atgyweirio ychwanegol o unrhyw faint. Hoffai'r Cyngor i'r toiledau fod yn rhad ac am ddim i'w defnyddio cyhyd â phosibl.

Mae **lloches bws Dolfach** yn cael ei osod gan Traws Cambria fel prosiect mwy ar draws Canolbarth Cymru. Mae lloches hir ddisgwyliedig wedi ei osod ar ochr i'r cyfeiriad dwyreiniol y ffordd trwy Dolfach, a bydd y lloches ar yr ochr i'r cyfeiriad gorllewinol yn cyrraedd yn fuan ac mae'r ddau yn Llanbrynmair eisoes wedi eu hadeiladu.

Materion ffyrdd Mae cyflymder trafnidiaeth drwy'r pentref wedi bod yn broblem fawr ers blynyddoedd yn enwedig ar y gornel ger y siop. Cynhaliwyd cyfarfod gyda Russell George AS yn ystod mis Mawrth i danlinellu pryderon trigolion. Trafodwyd hefyd y tirlithriad yn Nolgoch a chadarnhawyd bod gwaith dylunio ar gyfer y gwaith atgyweirio yn mynd rhagddo ar hyn o bryd. Hefyd gofynnwyd iddo roi mwy o sylw i sut y bydd trafnidiaeth yn cael ei ddargyfeirio a'i reoli tra bod gwaith yn mynd rhagddo. Mae ymgyrch barhaus i adeiladu llwybr cerdded o Ddolfach i Lanbrynmair ac ymlaen i Dafolwern ond mae'r her o ddod o hyd i arian sydd ar gael yn aruthrol. Mae'r ffordd newydd yn Brook bellach wedi'i chwblhau, er mawr ryddhad i bawb!

Prosiectau a phryderon lleol eraill yn ystod y flwyddyn

- Mae'r Cyngor yn gofalu am y diffibrilwyr o amgylch yr ardal, yn gwneud gwiriadau rheolaidd, yn adnewyddu ac yn cynnal a chadw'r offer ac yn ail-leoli lle bo angen.
- Mae'r Cyngor yn derbyn ceisiadau gan amrywiol elusennau ac yn aml yn gwneud cyfraniadau i rai megis Ambiwlans Awyr Cymru a Chymorth Canser Marie Curie a hefyd yn cefnogi eisteddfodau lleol
- Mae'r Cyngor yn ariannu prynu coeden Nadolig pentref bob blwyddyn sydd wedi

- Mae'r Cyngor wedi bod mewn cysylltiad cyson â'r Ganolfan Iechyd ym Machynlleth ar fater problemau cyfathrebu yn enwedig yr henoed sy'n cael trafferth gyda thechnoleg gyfoes.

Bioamrywiaeth a'r Amgylchedd a chyfrifoldebau'r Cyngor o dan **Adran 6, Y Ddyletswydd Bioamrywiaeth a Gwydnwch Ecosystemau, Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016**. Mae'n rhaid i'r Cyngor gynnal a gwella bioamrywiaeth ac wrth wneud, hybu cydnerthedd ecosystemau trwy pob gweithgaredd.
I wneud hynny mae'r Cyngor yn ymrwymo i:

- Adrodd bob tair blynedd ar ei weithgareddau a'i allbynnau o fewn cyd-destun y ddeddfwriaeth hon
- Defnyddio ei bwerau i hyrwyddo a chefnogi mentrau cymunedol sy'n cynhyrchu enillion bioamrywiaeth net
- Parhau i adolygu arferion gwaith y Cyngor yn enwedig o ran ei ôl troed amgylcheddol
- Herio ceisiadau cynllunio newydd, neu amrywiadau i ganiatâd cynllunio presennol yn y ward y canfyddir eu bod yn niweidiol i'r amgylchedd. Trwy'r system gynllunio gall alw ar ddatblygwyr i roi ystyriaeth gref i'r amgylchedd mewn perthynas â cheisiadau lleol
- Dysgu mwy am yr heriau amgylcheddol sy'n ein hwynebu a chymryd camau cadarnhaol lle bynnag y bo modd

Cyllid

Mae'r Cyngor Cymuned yn dyrannu arian o'r praesept blynyddol i'r amrywiol brosiectau ymarferol a chyfrifoldebau gweinyddol megis cyflog y Clerc, yswiriant ac archwiliadau diogelwch.

Bob blwyddyn mae'n rhaid i'r Cyngor ddadansoddi gwariant blynyddoedd blaenorol a llunio cyllideb ar gyfer y flwyddyn nesaf i'w gosod fel y praesept sy'n cyfateb i gyfran o filiau Treth y Cyngor trigolion. Codwyd y praesept blynyddol o £14,000 ar gyfer 2023-24 i £15,000 ar gyfer 2024-25 i adlewyrchu costau cynyddol.
Mae cyfrifon y flwyddyn i'w gweld yn **Atodiad 4**. Cyflwynir cyfrifon wedi'u diweddaru ym mhob cyfarfod ac yna'n cael eu harchwilio'n allanol cyn eu hanfon at Lywodraeth Cymru ar ffurf Ffurflen Flynyddol.
Mae gan y Cyngor bolisi ariannol sy'n cael ei hadolygu bob blwyddyn.

Mae'r **Ymddiriedolaeth Fferm Wynt** yn derbyn arian gan sawl datblygwr fferm wynt sydd ag isadeiledd o fewn ffiniau plwyf Llanbrynmair i'w ddefnyddio'n gaeth er lles trigolion Llanbrynmair. Mae'r ymddiriedolaeth yn endid cyfreithiol annibynnol ac ar wahân i'r Cyngor ond yr un yw'r aelodau a'r cynghorwyr. Clerc y Cyngor hefyd yw ysgrifennydd yr Ymddiriedolaeth felly gellir cysylltu a hi am ymholiadau yn yr un modd. Mae arian yn cael

ei ddosbarthu i fyfyrwyr, eglwysi a chapeli, canolfan gymunedol, clybiau a chymdeithasau, meinciau parciau, offer lle chwarae a chynnal a chadw meysydd chwarae, elusennau a llawer o achosion cymunedol eraill.

Atodiad 1

Manylion cyswllt cynghorwyr

2024		
Cyng. Gwyndaf Davies	Pandy	01650 521581
Cyng. Eifion Davies	Bont	07970 127728
Cyng. Bryn Jones	Llanbrynmair	07767 441715
Cyng. Richard Ashton	Pandy	07854 347894
Cyng. Emyr Lewis	Llanbrynmair	01650 521385
Cyng. Dai Jones	Llan	01650 521399
Cyng. Pennant Jones	Talerddig	01686 420281
Cyng. Fiona Cauley	Bont	07914 710794
Cyng. Ifan Edwards	Talerddig	01650 521729
Cyng. Sue Evans	Talerddig	07745 470171

Atodiad 2

Cofrestr o ddiddordebau a chynrychiolaeth

2024				
Cyng. Gwyndaf Davies	Pwyllgor y Ganolfan Cymunedol	Pwyllgor Sioe Llanbrynmair		
Cyng. Eifion Davies	Pwyllgor y Ganolfan Gymunedol			Ymddiriedolaeth Morgan Lloyd
Cyng. Bryn Jones		Pwyllgor Sioe Llanbrynmair	Mynwent yr Hen Gapel	Cyfarfod Bach
Cyng. Richard Ashton	Pwyllgor y Ganolfan Gymunedol	Cyfarfod Bach	Un Llais Cymru	Pwyllgor yr Ystafell Snwcer
Cyng. Emyr Lewis		Clwb Pysgota a Chymdeiithas Pysgota Dyfi		
Cyng. Dai Jones	Un Llais Cymru		Mynwent yr Hen Gapel	
Cyng. Pennant Jones	Llywodraethwr Ysgol Llanbrynmair		Mynwent yr Hen Gapel	
Cyng. Fiona Cauley	Fforwm Cleifion	Pwyllgor Sioe Llanbrynmair	Grŵp Natur Llanbrynmair	Ecodyfi, Eglwys Llan (anffurfiol)
Cyng. Ifan Edwards		Pwyllgor Sioe Llanbrynmair		Cydlynwr Diffibrilwyr (anffurfiol)
Cyng. Sue Evans	Fforwm Cleifion			

Atodiad 3

Rhestr o hyfforddiant cynghorwyr

2024	**Blynyddoedd fel cynghorwr**	**Hyfforddiant wedi ei wneud**	**Hyfforddiant i'w wneud**
Cyng. Gwyndaf Davies	15	Anwytho Cynghorwyr Newydd 19/05/13	
Cyng. Eifion Davies	15	Cyfarfod y Cyngor, modiwl 5 Sgiliau Cadeirio, modiwl 10 Cod Ymddygiad	
Cyng. Bryn Jones	2	Sefydlu Cynghorwyr Newydd 23/02/23	
Cyng. Richard Ashton	2	Anwytho Cynghorwyr Newydd 23/03/23 Cod Ymddygiad 30/03/23 Deall y gyfraith 11/04/05 Cyllid Llywodraeth Leol 24/04/2023 Cyfarfod y Cyngor16/05/23 Hyfforddiant Cynllunio24/05/23 Sgiliau Cadeirio 25/05/23	
Cyng. Emyr Lewis	17	Cod Ymddygiad Deall y gyfraith	
Cyng. Dai Jones	30		
Cyng. Pennant Jones	19	Anwytho Cynghorwyr Newydd	
Cyng. Fiona Cauley	2	Anwytho Cynghorwyr Newydd 15/12/22 Ymgynghori a'r gymuned 09/02/23 Hyfforddiant cynllunio 24/05/23	
Cyng. Ifan Edwards	2	Anwytho Cynghorwyr Newydd 15/02/23 Hyfforddiant cynllunio 24/05/23	
Cyng. Sue Evans	1	Anwytho Cynghorwyr Newydd 07/03/23	

Atodiad 4

Mantolen Ariannol 2023-2024

	Expenses					Income		
Date	Item	Cheque no	Gross	Net	VAT	Item	Gross	Balance
	Opening balance							7979.54
07/04/2023	Bank charges		5.80					7973.74
13/04/2023	GoDaddy Domain Name	100806	372.02					7601.72
13/04/2023	S Reast, Salary	100807	368.00					7233.72
18/04/2023	R A Hughes, Translation	100814	100.00					7133.72
18/04/2023	Gloversure, web-site	100813	51.12	42.60	8.52			7082.60
19/04/2023	HMRC, Tax and NI	100808	92.00					6990.60
21/04/2023	Hafren Dyfrdwy	100810	1011.00					5979.60
21/04/2023	Llangollen Eisteddfod	100816	100.00					5879.60
21/04/2023	One Voice Wales	100811	52.50					5827.10
24/04/2023	DRE&Co, PAYE admin	100815	96.00	80.00	16.00			5731.10
28/04/2023						Precept	4668.00	10399.10
03/05/2023						Wind Farm (admin costs)	414.00	10813.10
08/05/2023	Bank charges		7.40					10805.70
16/05/2023	R A Hughes, Translation	100819	140.00					10665.70
18/05/2023	S Reast, Salary	100817	368.00					10297.70
19/05/2023	HMRC, Tax and NI	100818	92.00					10205.70
07/08/2023	Bank charges		9.00					10196.70
12/06/2023	Bank charges		10.00					10186.70
14/06/2023	Gloversure Ltd	100821	42.00	35.00	7.00			10144.70
16/06/2023	PHS Group	100826	844.27	703.56	140.71			9300.43
19/06/2023	A C Evans	100820	956.00					8344.43
19/06/2023	HMRC, Tax and NI	100822	92.00					8252.43
19/06/2023	Powys County Council	100830	1254.00					6998.43
20/06/2023	R A Hughes, translation	100828	165.00					6833.43
20/06/2023	S Reast, salary	100825	368.00					6465.43
21/06/2023	Boys & Boden	100829	22.97	19.14	3.83			6442.46
23/06/2023	Hafren Dyfrdwy	100832	1835.73					4606.73
26/06/2023	Planning Aid Wales	100831	77.00					4529.73
29/06/2023	Country Living Plumbing	100834	109.78					4419.95
01/07/2023						S Reast, bike event, cash	50.00	4469.95
08/07/2023	Bank charges		6.60					4463.35
13/07/2023	R A Hughes, Translation	100836	160.00					4303.35
13/07/2023	S Reast, travel costs	100839	56.20					4247.15
13/07/2023	S Reast, salary	100840	368.00					3879.15
13/07/2023	Timberkits Ltd, post	100838	40.50					3838.65
17/07/2023	HMRC, Tax and NI	100841	92.00					3746.65
21/07/2023	Powys County Council	100843	1006.70					2739.95
21/07/2023	Powys County Council	100842	449.40					2290.55
24/07/2023						PCC, Toilet grant	5000.00	7290.55
24/07/2023	Un Llais Cymru	100837	19.00					7271.55
07/08/2023	Bank charges		10.60					7260.95
08/08/2023	DRE and Co.	100844	77.40	64.50	12.90			7183.55
10/08/2023	S Reast, salary	100845	368.00					6815.55
24/08/2023	R A Hughes, translation	100848	140.00					6675.55
30/08/2023	HMRC, Tax and NI	100846	92.00					6583.55
30/08/2023	DRE and Co.	100847	90.00	75.00	15.00			6493.55
30/08/2023	Country Living Plumbing	BACS	315.33					6178.22
31/08/2023						Precept	4666.00	10844.22
04/09/2023	Office Express	100849	56.24	46.87	9.37			10787.98
07/09/2023	Bank charges		7.40					10780.58
13/09/2023	Country Living Plumbing	BACS	70.00					10710.58
14/09/2023	Hafren Dyfrdwy	101008	1060.69					9649.89
14/09/2023	E.ON Next	101004	809.60					8840.29
15/09/2023	PHS Group	101011	101.40	84.50	16.90			8738.89
18/09/2023	Play Safety	101005	102.60	85.50	17.10			8636.29
19/09/2023	S Reast, Salary	101012	368.00					8268.29
19/09/2023	Josh Reast	101013	15.00					8253.29
20/09/2023	HMRC, Tax and NI	101010	92.00					8161.29
08/10/2023	Bank charges		7.80					8153.49
09/10/2023	BHIB Insurance	BACS	557.66					7595.83
09/10/2023	R A Hughes, Translation	BACS	140.00					7455.83
09/10/2023	S Reast, Salary	BACS	368.00					7087.83
09/10/2023	E.ON Next	BACS	16.25					7071.58
09/10/2023	DRE&Co, PAYE admin	BACS	77.40	64.50	12.90			6994.18
10/10/2023	Aztec Print	101009	96.00	80.00	16.00			6898.18
10/10/2023	HMRC, Tax and NI	BACS	92.00					6806.18
03/11/2023	A C Evans	100850	1979.00					4827.18
05/11/2023	E.ON Next	BACS	15.46					4811.72
05/11/2023	R A Hughes, Translation	BACS	140.00					4671.72
05/11/2023	S Reast, Salary	BACS	368.00					4303.72
05/11/2023	HMRC, Tax and NI	BACS	92.00					4211.72
05/11/2023	Hafren Dyfrdwy	BACS	597.42					3614.30
07/11/2023	Bank charges		7.00					3607.30
23/11/2023	Air Ambulance	100852	100.00					3507.30
08/12/2023	Bank charges		5.40					3501.90
10/12/2023	E.ON Next	BACS	16.75					3485.15
10/12/2023	E.ON Next	BACS	16.98					3468.17
10/12/2023	S Reast, Salary	BACS	368.00					3100.17
10/12/2023	S Reast, costs	BACS	31.48					3068.69
10/12/2023	HMRC, Tax and NI	BACS	92.00					2976.69
10/12/2023	R A Hughes, Translation	BACS	140.00					2836.69
10/12/2023	Un Llais Cymru	BACS	19.00					2817.69
10/12/2023	Timberkits Ltd, post	BACS	53.00					2764.69
10/12/2023	Aztec Print	BACS	112.80	94.00	18.80			2651.89
29/12/2023						Precept	4666.00	7317.89
04/01/2024	Gloversure Ltd	BACS	162.00	135.00	27.00			7155.89
07/01/2024	Bank charges		5.40					7150.49
07/01/2024	S Reast, Salary	BACS	368.00					6782.49
07/01/2024	HMRC, Tax and NI	BACS	92.00					6690.49
07/01/2024	DRE&Co, PAYE admin	BACS	77.40	64.50	12.90			6613.09
07/01/2024	R A Hughes, Translation	BACS	130.00					6483.09
07/01/2024	Wales Audit Office	BACS	805.00					5678.09
08/01/2024	Richard Evans	100853	100.00					5578.09
21/01/2024	Hafren Dyfrdwy	BACS	791.58					4786.51
21/01/2024	Un Llais Cymru	BACS	40.00					4746.51
29/01/2024	A C Evans	100854	500.00					4246.51
07/02/2024	Bank charges		5.40					4241.11
08/02/2024	S Reast, Salary	BACS	368.00					3873.11
08/02/2024	HMRC, Tax and NI	BACS	92.00					3781.11
09/02/2024						Lottery Grant	20000.00	23781.11
11/02/2024	Josh Reast	BACS	30.00					23751.11
11/02/2024	Blewyn Glas	BACS	10.00					23741.11
11/02/2024	E.ON Next	BACS	17.85					23723.26
11/02/2024	R A Hughes, Translation	BACS	100.00					23623.26
25/02/2024	E.ON Next	BACS	17.45					23605.81
09/03/2024	Bank charges		5.40					23600.41
10/03/2024	R A Hughes, Translation	BACS	130.00					23470.41
10/03/2024	S Reast, Salary	BACS	368.00					23102.41
10/03/2024	HMRC, Tax and NI	BACS	92.00					23010.41
10/03/2024	E.ON Next	BACS	9.97					23000.44
10/03/2024	Office Express	BACS	32.34	26.95	5.39			22968.10
20/03/2024						PCC	5000.00	27968.10
25/03/2024	Ioan Bryn Jones	BACS	55.00					27913.10
Totals			**24530.44**		**340.32**		**44464.00**	

Cheques outstanding

Item	Cheque no	Gross
Cyfle I Bawb	100855	100.00
Total		100.00

Summary

Current Account	27931
Savings Account	2927
Sub-total	**30858**
Outstanding cheques	100
Total available	**30758**

Sarah Reast
Clerc Cyngor Bro Llanbrynmair
Clerk to Llanbrynmair Community Council